

Ampliar drets urbans per repensar la ciutat diversa

Publicat per [Interacció](#) [1] el 17/12/2020 - 19:15 | Última modificació: 06/08/2026 - 09:49

L'aprovació de la Nova Agenda Urbana de les Nacions Unides i l'expansió del debat sobre el dret a la ciutat han situat els governs locals davant d'una pregunta nova: com garantir la igualtat en ciutats cada vegada més diverses. Aquesta monografia de CIDOB no es limita a reivindicar el dret a la ciutat com un nou marc normatiu. Explora com aquest dret es tradueix en polítiques públiques capaces de reconèixer la diversitat, reduir les desigualtats i ampliar la ciutadania urbana a partir de l'acció local.

El volum, editat per Eva Garcia-Chueca i Lorenzo Vidal, parteix de la constatació que les interpretacions més recents del dret a la ciutat han incorporat una dimensió que havia estat menys present en els primers debats: el dret a la diferència. Si les primeres formulacions insistien sobretot en l'accés als serveis, a l'habitatge o a l'espai públic, les noves aproximacions plantegen que la ciutat només esdevé plenament democràtica quan reconeix les diferents identitats, experiències i formes d'habitar-la. Aquesta ampliació conceptual desplaça el focus des de la simple redistribució de recursos cap al reconeixement de la pluralitat urbana.

Els editors recorden que les ciutats concentren avui una gran diversitat d'identitats, trajectòries migratòries, desigualtats socioeconòmiques i formes de vida. La cohesió urbana no pot construir-se ignorant aquesta realitat. La pregunta deixa de ser únicament com garantir serveis universals i passa a ser com construir institucions capaces d'incorporar aquesta diversitat en els processos de decisió i en la producció mateixa de la ciutat.

La monografia combina aquesta reflexió teòrica amb un ampli conjunt d'experiències internacionals. Els casos dels Estats Units, Nova York, Ciutat de Mèxic, Viena, Madrid, Amman o Gwangju mostren diferents estratègies per institucionalitzar els drets humans en l'àmbit municipal. Les eines són diverses: cartes locals de drets, plans estratègics, oficines municipals de drets humans, indicadors d'avaluació, mecanismes de participació o noves formes de governança metropolitana. El llibre no defensa un model únic, sinó que evidencia que la consolidació dels drets urbans depèn de la capacitat dels governs locals per adaptar-los als seus contextos socials i polítics.

?La ciutat és un espai de convivència entre diferències. El dret a la ciutat implica també reconèixer aquesta pluralitat en les polítiques públiques.

Una aportació especialment rellevant per al camp cultural és el capítol de Jordi Baltà, que connecta les polítiques culturals amb el dret a la ciutat i el dret a la diferència inspirant-se en l'Agenda 21 de la Cultura. La cultura hi apareix com una dimensió constitutiva dels drets urbans i no simplement com un sector d'intervenció. Les polítiques culturals poden contribuir tant al reconeixement de la diversitat com a la construcció d'espais compartits de ciutadania, sempre que assumeixin una perspectiva de drets.

El llibre també dedica una atenció significativa a les iniciatives impulsades des de la comunitat. Les experiències de cocreació urbana, les mobilitzacions pel dret a l'habitatge o els processos comunitaris mostren que el dret a la ciutat no és només una política pública, sinó també una pràctica democràtica que es construeix des de baix.

Aquesta doble mirada evita reduir els drets urbans a un discurs institucional i subratlla la importància de les aliances entre administracions i ciutadania.

Per als professionals de la cultura local, la monografia ofereix una aportació especialment útil: convida a entendre les polítiques culturals no només com a mecanismes de promoció artística o d'accés a la cultura, sinó com a instruments que poden contribuir a ampliar la ciutadania, reconèixer la diversitat i reforçar la cohesió democràtica de les ciutats.

Un cop revisat, un dels principals interessos del volum és que anticipa debats que després s'han consolidat. La relació entre igualtat i diversitat, el paper dels governs locals davant les desigualtats urbanes o la necessitat d'incorporar els drets humans a les polítiques municipals continuen marcant bona part de les agendes urbanes contemporànies. Alhora, el llibre reflecteix un moment en què la confiança en els marcs dels drets humans apareix com una via privilegiada de transformació institucional. Avui sabem que aquests marcs són necessaris, encara que la seva efectivitat depèn també de factors econòmics, polítics i territorials que sovint excedeixen les competències municipals. (n. de l'e., 2026)

Referència

Garcia-Chueca, E., i Vidal, L. (Eds.). (2019). *Ampliando derechos urbanos: Igualdad y diversidad en la ciudad*. CIDOB.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: drets culturals

Etiquetes: diversitat cultural

Etiquetes: inclusió cultural

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: desenvolupament territorial

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2020/drets-urbans>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/ampliando_derechos_urbanos_igualdad_y_diversidad_en_la_ciudad_eva_garcia-chueca_y_lorenzo_vidal_eds.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8449>